

01.06.2021

Asia/5

§ 54 Helsingin kaupungin tilivelvollisten määrittely

HEL 2021-006127 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi liitteenä olevan kaupungin tilivelvollisten määrittelyn.

Lisäksi lautakunta päätti pyytää kaupunginhallitusta ja kaupungin tilintarkastajaa antamaan 30.6.2021 mennessä lausunnon tilivelvollisten määrittelystä.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Terävä, tarkastusjohtaja, puhelin: +358931043126
timo.terava(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilivelvollisten määrittely

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tilivelvollisten määrittely

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta.

Kunnan toimielimet on määritelty kuntalain 30 §:ssä ja Helsingin osalta tarkemmin kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 2. luvussa. Kuntalaissa ei ole selkeästi määritelty, ketkä ovat toimielimen tehtäväalueen johtavia viranhaltijoita. Kuntalain kommentaarin mukaan johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimie-

limen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena.

Helsingin kaupungissa johtavat viranhaltijat ja toimielinten esittelijät on pääsääntöisesti määritelty hallintosäännössä. Sen lisäksi tilivelvollisten määrittelyssä on hyödynnetty kaupunginkanslian, toimialojen, pelastuslaitoksen ja liikelaitosten johdon asiantuntemusta oman organisaation-
sa tehtäväkokonaisuuksista.

Kaupungin kaikkien työntekijöiden on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Vaikka kaupungin tilivelvolliset olisikin määritelty, kaupungin tilintarkastaja voi kuntalain 125 §:n perusteella tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin määrittelyn piiriin kuuluvalla viranhaltijalle, ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Tilivelvollisten määrittely ei siten estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan esitettävä lausunto mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Tilivelvollisten esittäminen tilinpäätöksessä ja talousarviossa

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen kuntien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohjeen tarkoituksena on ohjeistaa tilinpäätöksen laatimista siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan toiminnasta ja taloudesta. Ohjeen kohdassa 3.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset todetaan, että ”vastuuvapauden myöntämisen kannalta on perusteltua esittää tilivelvolliset toimielimet sekä tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat. Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.” Helsingin kohdalla tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että tilinpäätöksen kohdassa Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset esitettäisiin jatkossa tilivelvollisten määrittelyä käsittelevä teksti ja luetelo tilivelvollisista.

Toisaalta tilivelvollisten esittämistä talousarviossa puoltaisi se, että valtuuston hyväksymässä talousarviossa asetetaan muun muassa kaupungin johtavien viranhaltijoiden johtamille hallinnollisille kokonaisuuk-
sille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita sekä vastuu talousarvion noudattamisesta. Tilivelvollisten ja muiden kannalta on selkeämpää, jos

01.06.2021

Asia/5

he tietävät jo talousarviovuoden alussa, keitä tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä annettava vastuuvapauslausuma koskee. Myös talousarvio sisältäisi tilivelvollisten määrittelyä käsittelevän tekstin ja luettelon tilivelvollisista.

Mikäli tilivelvolliset esitetään jatkossa tilinpäätöksessä ja talousarviossa, päivitetty luettelo tulisi vuosittain edellä mainittujen asiakirjojen yhteydessä valtuuston päätettäväksi eikä tarvetta erilliselle päätöksenteolle olisi.

Tilivelvollisuusluettelon ylläpidosta huolehtisi tarkastusvirasto, joka valmistelelee siihen tehtävät merkittävät päivitykset tarkastuslautakunnan päätettäväksi siten, että ajantasainen tieto voidaan toimittaa vuosittain tilinpäätöksen ja talousarvion laatimista varten. Luettelon päivittämisessä on mahdollista hyödyntää hallintosäännön määräyksiin tehtyjä muutoksia, sidonnaisuusilmoitusten valvonnan kautta kertyvää tietoa toimielinten esittelijöistä ja tarvittaessa keskushallinnolle, toimialoille ja liikelaitoksille tehtäviä tietopyyntöjä.

Tilivelvollisten määrittely muissa suurissa kaupungeissa

Muissa suurissa kaupungeissa tilivelvollisten määrittely on jo tehty. Espoossa ja Vantaalla tilivelvolliset luetellaan tilinpäätöksessä, Tampereella ja Turussa talousarviossa. Oulussa tilivelvolliset on lueteltu molemmissa asiakirjoissa.

Tarkastuslautakunnan valmistelutehtävä ja siihen liittyvä lausuntopyyntö

Kuntalain kommentaarin mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle, joka päättää asiasta tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta. Tarkastuslautakunnan on valmistellessaan tilivelvollisten määrittelyä kaupunginvaltuuston päätettäväksi kuultava kaupunginhallitusta ja kaupungin tilintarkastajaa. Sen vuoksi lautakunnan on syytä pyytää kaupunginhallituksen ja tilintarkastajan lausuntoa tilivelvollisten määrittelystä.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Terävä, tarkastusjohtaja, puhelin: +358931043126
timo.terava(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilivelvollisten määrittely

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano